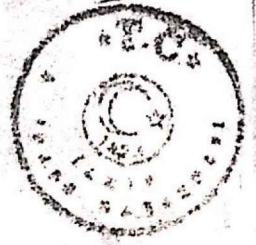

T.C.
İZMİR
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1010
KARAR NO : 2018/1717

DAVACI :

DAVALI : İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ :

Cumhuriyet Bulvarı No:1 Konak/İZMİR

DAVALI YANINDA

MÜDAHİL : İZMİR ŞÖFÖRLER VE OTOMOBİLCİLER ESNAF ODASI
VEKİLİ :

Şair Eşref Bulvarı No:41 Işık Apt. D:18 Alsancak
Bayraklı/İZMİR

DAVANIN ÖZETİ : Ticari taksi sahibi olan davacı tarafından, 09.12.2015 tarih ve 2015/685 sayılı UKOME Genel Kurul kararı ile kabul edilen "İBŞB Taksi ve Taksi Dolmuş Yönergesi"nin "Dolmuş Duraklarının Tesisi İçin Gereken İşlemler" başlıklı 18.maddesinde yer alan "UKOME tarafından yerleri ve sayıları belirlenmiş olan taksi duraklarında çalışacak taksilerin İzmir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası tarafından belirlenip güncellenir" şeklindeki düzenlemenin; taksi dolmuşların yerlerinin ve sayılarının belirlenmesi hususunda yetkili kılınan Oda tarafından taksi yer tahsisinin kura çekimi ile yapılmadığı, eşitlik ve hakkaniyet ilkesine aykırı uygulama yürütüldüğü iddialarıyla iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davacının hukuka aykırılık gerekçesi olarak ilettiği hususun bölgedeki tek bir durak çevresinde yaşanan sıkıntıdan ibaret olduğu, bu durumun esasen UKOME kararı ile yapılan düzenlemeden değil bölgedeki taşımacıların arasındaki anlaşmazlıklardan kaynaklandığı, davacı tarafından itiraz edilen hususun dava konusu edilen UKOME kararı ile değil 2015/685 sayılı UKOME kararı ile alındığı, davacının söz konusu Yönerge kapsamında yıllarca çalıştığı, yıllar sonra bu uygulamayı dava konusu etmesinin iyi niyetli olmadığı, hukuka uygun olduğu, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL SAVUNMASININ ÖZETİ : Odaların 5362 sayılı Kanun uyarınca faaliyet gösteren kamu kurumu niteliğinde bir kuruluş olduğu davanın sonucunun doğrudan etkileyeceği belirtilerek müdahil talebinde bulunulduğu beyan edilmiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 5. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; ticari taksi sahibi olan davacı tarafından, 09.12.2015 tarih ve 2015/685 sayılı UKOME Genel Kurul kararı ile kabul edilen "İBŞB Taksi ve Taksi Dolmuş Yönergesi"nin "Dolmuş Duraklarının Tesisi İçin Gereken İşlemler" başlıklı 18.maddesinde yer alan

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1010

KARAR NO : 2018/1717

"UKOME tarafından yerleri ve sayıları belirlenmiş olan taksi duraklarında çalışacak taksilerin İzmir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası tarafından belirlenip güncellenir" şeklindeki düzenlemenin iptali istemiyle açılmıştır.

Davanın konusu; her ne kadar dava dilekçesinde 20.07.2016 tarih ve 2016/534 sayılı UKOME kararının iptali istemi olarak gösterilmiş ise de; dilekçenin içeriğinde "Taksi duraklarında çalışacak olan taksilerin İzmir Şoförler ve Otomobilciler Odası tarafından belirlenmesi ve güncellenmesi" nin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu ileri sürüldüğünden dava konusu işlem, 09.12.2015 tarih ve 2015/685 sayılı UKOME Genel Kurul kararı ile kabul edilen "İBŞB Taksi ve Taksi Dolmuş Yönergesi"nin "Dolmuş Duraklarının Tesisi İçin Gereken İşlemler" başlıklı 18.maddesinde yer alan "UKOME tarafından yerleri ve sayıları belirlenmiş olan taksi duraklarında çalışacak taksilerin İzmir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası tarafından belirlenip güncellenir" şeklindeki düzenleme olarak alınmıştır.

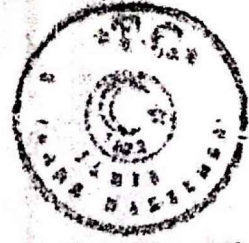
5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7/f maddesinde; "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek." büyükşehir belediyelerinin görevleri arasında sayılmış; "Ulaşım hizmetleri" başlıklı 9. maddesinde "(Değişik birinci fıkra: 12/11/2012-6360/8 md.) Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerindeki her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır." hükmüne yer verilmiştir.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunun 13. maddesinin 2. fıkrasında "Resmî makamlarca, esnaf ve sanatkarların meslekî faaliyetlerini ilgilendiren hususlarda alınacak kararlarda, ilgili odanın mütalaasından faydalanılır ve kurulacak komisyonlara oda temsilcisinin katılması zorunludur." hükmü yer almaktadır.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 18/1'inci maddesinde; "UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir." hükmü getirilmiş ve maddenin devamında da UKOME'nin bu amaçla haiz olduğu görev ve yetkileri sayılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuatın değerlendirmesinde, 6360 sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce, oda temsilcilerinin görüşlerinin alınmasının yeterli olduğu, anılan

T.C.
İZMİR
5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1010
KARAR NO : 2018/1717

Kanunun yürürlüğünden sonra oda temsilcisinin UKOME toplantılarına üye olarak katılımının zorunlu hale getirildiği, öte yandan UKOME'nin haiz olduğu görev ve yetkilerin devredilebilebileceğine ilişkin hüküm bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Dava dosyasında yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden; İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki ticari taksi taşımacılığını düzenlemek, bu taşımacılık faaliyetinin İzmir ulaşım ana planı ile entegrasyonunu sağlamak amacıyla 09.12.2015 tarih ve 2015/685 sayılı UKOME Genel Kurul kararı ile "İBŞB TAKsi ve Taksi Dolmuş Yönergesi" hazırlandığı, anılan Yönergenin "Dolmuş Duraklarının Tesisi İçin Gereken İşlemler" başlıklı 18.maddesi ile UKOME tarafından yerleri ve sayıları belirlenmiş olan taksi duraklarında çalışacak taksilerin İzmir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası tarafından belirlenip güncelleneceğine ilişkin düzenleme yapıldığı, sonrasında anılan Oda'nın 21.06.2016 tarih ve 2016/721 sayılı yazısı ile bazı esnaf grupları tarafından suistimal edilmeye açık olduğundan bahisle anılan Yönergenin 18.maddesine "Bu duraklarda belirlenen araçların haricinde diğer araçlar duraklama ve bekleme yapamaz." cümlesinin eklenerek yeniden düzenlenmesi talebi üzerine 20.07.2016 tarih ve 2016/534 sayılı UKOME Genel Kurul kararı ile yeniden düzenleme yapıldığı, davacının İzmir Şoförler ve Otomobilciler Odası tarafından taksi yer tahsisi durakları belirlenirken hakkaniyet ve eşitlik kurallarına uyulmadığı, noter huzurunda kura çekilmediği yönündeki şikayetine ilişkin 16.05.2018 tarih ve 34391614 sayılı başvurusuna cevaben gönderilen 25.06.2018 tarih ve 429 sayılı yazıda; 20.07.2016 tarih ve 2016/534 sayılı UKOME kararınca işlem tesis edildiğinin belirtilmesi üzerine anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

İdari işlemlerin bir sebebe dayalı olması idare hukukunun temel ilkelerindendir. İdari işlemin kanuna uygunluğunun ve dayanağının değerlendirilmesi, idarenin saydamlığı, idareye güven ilkeleri ve hukuk devleti anlayışının oluşumu noktasında büyük öneme sahiptir. "Kanuni idare" ilkesi uyarınca kanunla verilen yetkinin usulüne uygun kullanılıp kullanılmadığının yargısal olarak denetlenmesi hukuk devleti ilkesinin gereğidir.

İdare Hukukunun temel ilkeleri uyarınca; normlar hiyerarşisinde kanunlardan sonra gelen düzenleyici işlemler, bir kanun hükmüne dayalı olarak hazırlanır. İdare tarafından, düzenleyici işlemler tesis edilirken, üst hukuk normlarına açıklık getirilmesi ve bu normlarca çizilen çerçeve içerisinde teknik detayların belirlenmesi, uygulamadaki belirsizliklerin giderilmesi amaçlanmalıdır.

"Kanuni idare ilkesi" ve normlar hiyerarşisi uyarınca, idarenin eylem ve işlemlerinin bir kanuna dayanması, bu eylem ve işlemlerinin kanuna aykırı olmaması, idarenin kanun ile kendisine verilen yetkiyi kanuna uygun olarak kullanması gerekmektedir.

Bu itibarla, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde ile sayılan büyükşehir belediyesinin görev ve sorumluluklarının aynı Kanun'un 9.maddesi ile UKOME'ye devredildiği, bu nedenle münhasıran büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde yapılan ticari taksi taşımacılığı konusunda taksi duraklarında çalışacak taksileri belirleme yetkisinin de Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ne ait olduğu ve bu yetkinin devredilemeyeceği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, 09.12.2015 tarih ve 2015/685 sayılı UKOME Genel Kurul kararı ile kabul edilen "İBŞB Taksi ve Taksi Dolmuş Yönergesi"nin "Dolmuş Duraklarının Tesisi İçin Gereken İşlemler" başlıklı 18.maddesinde yer alan "UKOME tarafından yerleri ve sayıları

5. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1010

KARAR NO : 2018/1717

belirlenmiş olan taksi duraklarında çalışacak taksilerin İzmir Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası tarafından belirlenip güncellenir" şeklindeki düzenlemenin hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, aşağıda dökümü yazılı davalı idare ve davalı idare yanında müdahil tarafından yapılan yargılama giderlerinin davalı idare ve davalı idare yanında müdahil üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İzmir Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere, 24/12/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HASAN UZUNOVA
38008

Üye
YELİZ ÜNAL
138950

Üye
TOLGA AKIN
212461

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	35,90 TL
Karar Harcı :	35,90 TL
Y.D. Harcı :	59,10 TL
Vekalet Harcı :	5,20 TL
Posta Gideri :	102,00 TL

TOPLAM : 238,10 TL

DAVALI İDARE TARAFINDAN YAPILAN YARGILAMA GİDERLERİ :

YD İtaraz Harcı :	98,10 TL
Posta Gideri :	28,00 TL
TOPLAM :	126,10 TL

DAVALI YANINDA MÜDAHİL TARAFINDAN YAPILAN YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	35,90 TL
Vekalet Harcı :	5,20 TL
Posta Gideri :	70,00 TL
TOPLAM :	111,10 TL

